

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29.10.2015, sp. zn. 29 Cdo 683/2011, ECLI:CZ:NS:2015:29.CDO.683.2011.1

Číslo: 116/2016

Právní věta: Žalobce, který se žalobou podle § 225 odst. 1 insolvenčního zákona domáhá vyloučení majetku ze soupisu majetkové podstaty dlužníka s odůvodněním, že označený majetek neměl být do soupisu zařazen proto, že je tu jiný důvod, pro který neměl být zahrnut do soupisu, je k podání vylučovací žaloby aktivně věcně legitimován jen tehdy, zasahuje-li soupis majetku do jeho právní sféry (jeho právní sféry se týká „jiný důvod, pro který neměl být majetek zahrnut do soupisu“).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.10.2015

Spisová značka: 29 Cdo 683/2011

Číslo rozhodnutí: 116

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Insolvence, Žaloba vylučovací (excindační)

Předpisy: § 225 odst. 1 IZ

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 1. 12. 2010, sp. zn. 13 Cmo 248/2009.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem ze dne 2. 9. 2009, č. j. 199 Cm 1/2009-33, ve znění usnesení ze dne 4. 10. 2010, č. j. 199 Cm 1/2009-62, rozhodl Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“) o žalobě žalobce V. CZ s. r. o. směřující vůči žalovanému insolvenčnímu správci dlužníka B. I. C., a. s. (dále též jen „dlužník“) tak, že ze soupisu majetkové podstaty dlužníka vyloučil ve výroku blíže označené nemovitosti (dále jen „sporné nemovitosti“) [bod I. výroku] a rozhodl o nákladech řízení [bod II. výroku].

2. Insolvenční soud vyšel při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku zejména z toho, že:

[1] Dlužník je výlučným vlastníkem sporných nemovitostí, k nimž bylo – podle zápisu v katastru nemovitostí – zřízeno (s právními účinky vkladu ke dni 17. 3. 1999) zástavní právo zajišťující pohledávku žalobce (původně společnosti B. – C. E S., S. U., LDA – dále jen „původní věřitel“)

ve výši 55 000 000 Kč za L. B.

[2] Usnesením ze dne 3. 5. 2006, č. j. 40 K 16/2006-69, prohlásil Krajský soud v Brně (dále též jen „konkursní soud“) konkurs na majetek L. B. (dále též jen „úpadce“) a správcem konkursní podstaty ustavil Mgr. M. Ch.

[3] Původní věřitel přihlásil pohledávku ve výši 105 696 025,76 Kč zajištěnou zástavním právem ke sporným nemovitostem do konkursu vedeného na majetek úpadce s nárokem na oddělené uspokojení; při přezkumném jednání konaném dne 19. 7. 2006 byla tato pohledávka co do výše 37 305 134,60 Kč zjištěna, a to jako pohledávka s právem na oddělené uspokojení.

[4] Podáním ze dne 30. 8. 2007 správce konkursní podstaty úpadce sdělil konkursnímu soudu, že sepsal sporné nemovitosti do soupisu konkursní podstaty úpadce.

[5] K výzvě konkursního soudu podal dlužník proti správci konkursní podstaty úpadce žalobu, již se domáhal vyloučení sporných nemovitostí ze soupisu majetku konkursní podstaty úpadce; o žalobě doposud nebylo rozhodnuto.

[6] Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2008, č. j. MSPH 89 INS 1186/2008-A-43, byl na majetek dlužníka prohlášen konkurs. Dne 24. 11. 2008 insolvenční správce dlužníka (žalovaný) sepsal sporné nemovitosti do majetkové podstaty dlužníka.

3. Na tomto základě insolvenční soud – odkazuje na ustanovení § 225 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona) – především uzavřel, že žalobce je aktivně věcně legitimován k podání vylučovací žaloby ohledně sporných nemovitostí, neboť v konkursním řízení vedeném na majetek úpadce má postavení konkursního věřitele s nárokem na oddělené uspokojení své pohledávky z těchto nemovitostí, jimiž byla přihlášená (a v konkursu zjištěná) pohledávka zajištěna. Podáním vylučovací žaloby tak žalobce chrání své právo na vyplacení výtěžku získaného zpeněžením zástavy (sporných nemovitostí).

4. Žaloba je podle insolvenčního soudu rovněž důvodná. V situaci, kdy správce konkursní podstaty již zahrnul sporné nemovitosti do soupisu majetku konkursní podstaty úpadce, je nepřípustné, aby „další správce, tentokrát insolvenční správce, v konkursu, který byl prohlášen následně s odstupem dvou let, zapsal tytéž nemovitosti nyní podle nové právní úpravy do soupisu majetkové podstaty“ dlužníka. Za daného stavu je nejprve nutné vyřešit – v řízení o vylučovací žalobě podané podle ustanovení § 19 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“) – otázku oprávněnosti prvního soupisu sporných nemovitostí (do konkursní podstaty úpadce). Teprve na základě výsledku tohoto řízení může případně insolvenční správce dlužníka (žalovaný) zapsat sporné nemovitosti do soupisu majetkové podstaty dlužníka.

5. Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem k odvolání žalovaného změnil rozsudek insolvenčního soudu tak, že žalobu o vyloučení sporných nemovitostí ze soupisu majetkové podstaty dlužníka zamítl (první výrok) a rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů (druhý výrok).

6. Odvolací soud, maje pro poměry insolvenčního řízení za plně uplatnitelné závěry, jež byly soudní judikaturou formulovány „ohledně zápisu věci do soupisu konkursní podstaty úpadce podle § 19 ZKV“, zdůraznil, že k předpokladům, za nichž lze vyhovět žalobě o vyloučení věci ze soupisu majetkové podstaty dlužníka, podané podle ustanovení § 225 insolvenčního zákona, patří (stejně jako tomu bylo u vylučovací žaloby podle § 19 odst. 2 ZKV) mimo jiné i to, že osoba, která se domáhá vyloučení věci ze soupisu, prokázala nejen to, že věc neměla být do soupisu zařazena, nýbrž i to, že právo, které vylučovalo zařazení věci do soupisu majetkové podstaty, svědčí jí. Potud odvolací soud odkázal též na důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2002, sp. zn. [29 Cdo 2086/2000](#) (jde

o rozsudek uveřejněný pod č. 27/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek – dále jen „R 27/2003“).

7. V projednávané věci, pokračoval odvolací soud, však žalobci takové právo ke sporným nemovitostem nesvědčí. Žalobce totiž není vlastníkem sporných nemovitostí a nemá k nim ani jiné právo, jež by vylučovalo jejich zařazení do soupisu majetkové podstaty dlužníka. Z titulu tvrzeného zástavního práva, jež mělo být zřízeno k zajištění pohledávky uplatněné v konkursním řízení vedeném na majetek úpadce, je pak žalobce pouze oprávněn požadovat, aby zástavní dlužník strpěl uspokojení zajištěné pohledávky z výtěžku zpeněžení zastavených věcí, přičemž žalobci nic nebránilo v tom, aby se tohoto uspokojení domáhal jak v konkursu vedeném na majetek osobního dlužníka (úpadce), tak v insolvenčním řízení vedeném na majetek zástavního dlužníka (B. I. C., a. s.). K tomu odkázal na závěry formulované Nejvyšším soudem v rozhodnutí sp. zn. [29 Odo 396/2003](#) (jde o rozsudek ze dne 29. 11. 2005, uveřejněný pod číslem 31/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

II.

Dovolání a vyjádření k němu

8. Proti měnícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé podal žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), namítaje, že je dán dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., tedy že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

9. Dovolatel především považuje za zcela nepřipadnou argumentaci odvolacího soudu vycházející z judikatury Nejvyššího soudu k vylučovací žalobě podle dříve platné právní úpravy obsažené v zákoně o konkursu a vyrovnání. Odvolacím soudem převzaté závěry nelze podle dovolatele v žádném případě aplikovat na insolvenční řízení, neboť ustanovení § 225 odst. 1 insolvenčního zákona upravuje otázku aktivní věcné legitimace k podání vylučovací žaloby odlišným způsobem oproti ustanovení § 19 odst. 2 ZKV, když výslovně stanoví, že takovou žalobu může podat kromě osoby, které k dotčenému majetku svědčí právo vylučující jeho zahrnutí do soupisu, rovněž další osoby, je-li tu jiný důvod, pro který neměl být majetek zahrnut do soupisu.

10. Legitimace žalobce k podání vylučovací žaloby je pak v poměrech dané věci nepochybně dána již tím, že je zástupcem věřitelů v konkursním řízení vedeném na majetek úpadce, jeho pohledávka včetně práva na oddělené uspokojení ze sporných nemovitostí byla při přezkumném jednání řádně zjištěna a tyto nemovitosti představují „zásadní majetkovou hodnotu z hlediska možného uspokojení věřitelů v rámci konkursního řízení“. Podaná žaloba je přitom podle přesvědčení dovolatele „jediným možným nástrojem, jak odstranit protiprávní stav a hájit pozici žalobce jako přihlášeného odděleného věřitele a pozici dalších věřitelů v konkursním řízení na majetek úpadce“.

11. Za správný nemá dovolatel ani závěr odvolacího soudu, podle kterého se zástavní věřitel může domáhat uspokojení zástavním právem zajištěné pohledávky jak v konkursu vedeném na majetek osobního dlužníka, tak i v konkursu vedeném na majetek dlužníka zástavního. Podle ustálené a „mnohokrát judikované“ praxe (použitelné na rozdíl od výše zmiňovaných judikatorních závěrů i v poměrech insolvenčního práva) totiž platí, že zpeněžení zástavy v konkursu vedeném na majetek osobního dlužníka má přednost před jejím zpeněžením v konkursu vedeném na majetek zástavního dlužníka (vlastníka zástavy). V této souvislosti navíc odvolací soud zcela pomíjí, že možnosti upokojení pohledávky věřitele v konkursu na majetek zástavního dlužníka by musela předcházet řádná přihláška věřitele do tohoto „konkursního“ řízení.

12. Podle přesvědčení dovolatele zápis sporných nemovitostí do soupisu majetkové podstaty dlužníka „nemá žádnou relevanci“, neboť majetkové hodnoty zapsané již dříve v jiné konkursní podstatě nelze

do konkursní (majetkové) podstaty zapsat, aniž účinky předchozího soupisu budou odklizeny na základě podané excindační žaloby. Současný zápis téhož majetku ve více konkursních či majetkových podstatách nelze strpět. Žalovaný proto mohl přistoupit k soupisu sporných nemovitostí do majetkové podstaty dlužníka až na základě pravomocného rozhodnutí, kterým by byl uvedený majetek vyloučen ze soupisu konkursní podstaty úpadce.

13. Na výše popsanou situaci pak podle dovolatele přesně dopadá ustanovení § 225 odst. 1 insolvenčního zákona, neboť je tu jiný důvod, pro který sporné nemovitosti neměly být zahrnuty do soupisu majetkové podstaty dlužníka.

14. Akceptace právního názoru zastávaného odvolacím soudem (o přípustnosti zápisu téhož majetku do dvou různých konkursních či majetkových podstat) by mohla vést k tomu, že dojde „k zásadnímu a nevratnému poškození práv žalobce jako přihlášeného odděleného věřitele a dalších věřitelů v konkursním řízení vedeném na majetek úpadce“, když žalovanému (jako insolvenčnímu správci dlužníka) žádné ustanovení insolvenčního zákona nezakazuje disponovat s majetkem zahrnutým v soupisu majetkového podstaty.

15. Proto dovolatel požaduje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

16. Žalovaný ve vyjádření navrhuje dovolání zamítnout, máje závěry napadeného rozhodnutí za věcně správné.

III.

Přípustnost dovolání

17. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. 12. 2012) se podává z bodu 7., části první, článku II zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

18. Dovolání žalobce proti měnícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř.; není však důvodné.

IV.

Důvodnost dovolání

19. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl zpochybněn, a Nejvyšší soud z něj proto při dalších úvahách vychází.

20. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají. Nejvyšší soud se proto – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

21. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

22. Podle ustanovení § 225 insolvenčního zákona osoby, které tvrdí, že označený majetek neměl být do soupisu zahrnut proto, že to vylučuje jejich právo k majetku nebo že tu je jiný důvod, pro který neměl být zahrnut do soupisu, se mohou žalobou podanou u insolvenčního soudu domáhat rozhodnutí, že se tento majetek vylučuje z majetkové podstaty (odstavec 1). Žaloba musí být podána proti insolvenčnímu správci, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy osobě uvedené v odstavci 1 bylo

doručeno vyrozumění o soupisu majetku, k němuž uplatňuje právo. Lhůta je zachována, dojde-li žaloba nejpozději posledního dne lhůty insolvenčnímu soudu (odstavec 2). Nebyla-li žaloba podána včas, platí, že označený majetek je do soupisu pojat oprávněně. Totéž platí i tehdy, jestliže insolvenční soud žalobu zamítl, nebo jestliže řízení o žalobě zastavil nebo ji odmítl (odstavec 3).

23. Podle ustanovení § 19 ZKV, jsou-li pochybnosti, zda věc, právo nebo jiná majetková hodnota náleží do podstaty, zapíše se do soupisu podstaty s poznámkou o nárocích uplatněných jinými osobami anebo s poznámkou o jiných důvodech, které zpochybňují zařazení věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty do soupisu (odstavec 1). Soud uloží tomu, kdo uplatňuje, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota neměla být do soupisu zařazena, aby ve lhůtě určené soudem podal žalobu proti správci. V případě, že žaloba není včas podána, má se za to, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota je do soupisu pojata oprávněně (odstavec 2).

24. Nejvyšší soud předeseílá, že již v důvodech usnesení ze dne 29. 4. 2010, sen. zn. [29 NSČR 30/2009](#), uveřejněného pod číslem 14/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, zdůraznil, že pro insolvenční řízení nelze bez dalšího (automaticky) přejímat judikatorní závěry ustavené při výkladu zákona o konkursu a vyrovnání [a to především proto, že insolvenční zákon obsahuje poměrně podrobná procesní pravidla, jež je třeba vnímat v jejich komplexnosti a jejichž pojetí ne vždy (a to zpravidla záměrně) odpovídá tomu, jak bylo v obdobné procesní situaci postupováno za účinnosti zákona o konkursu a vyrovnání].

25. V rozsudku ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. [29 Cdo 4034/2011](#), uveřejněném pod číslem 127/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, Nejvyšší soud doplnil, že výše uvedené nicméně neplatí pro závěry formulované v konkursních poměrech k povaze tzv. vylučovací žaloby, jež jsou – se zřetelem k tomu, že podstata vylučovací žaloby nedoznala změn ani v nyní platné právní úpravě insolvenčního práva – použitelné i pro výklad ustanovení § 225 odst. 1 insolvenčního zákona.

26. K vylučovací žalobě podle zákona o konkursu a vyrovnání Nejvyšší soud uzavřel např. v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, sp. zn. [29 Odo 394/2002](#), uveřejněném pod č. 81/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, že její podstatou je závazným způsobem vyřešit otázku, zda majetek sepsaný do konkursní podstaty byl do soupisu pojat oprávněně a zda zde není silnější právo jiné osoby než úpadce, které soupis tohoto majetku a jeho následné zpeněžení v konkursu vylučuje. Obdobně např. v rozsudku ze dne 22. 6. 2006, sp. zn. [29 Odo 51/2005](#), uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 12, ročníku 2006, pod č. 179, Nejvyšší soud vysvětlil, že vylučovací žaloba je žalobou procesní, jejímž prostřednictvím se pro dobu trvání konkursu konečným způsobem vymezuje příslušnost určitého majetku ke konkursní podstatě a ve které se soud o právu založeném předpisy práva hmotného vyjadřuje jen jako o otázce předběžné. V řízení o této žalobě jde o to, zda je dán (jakýkoliv) důvod, pro který má být dotčený majetek ze soupisu vyloučen, nebo zda je zde (jakýkoliv) důvod, jenž vyloučení majetku ze soupisu ve vztahu ke konkrétnímu vylučovateli brání (srov. též důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2008, sp. zn. [29 Odo 502/2006](#), uveřejněného pod číslem 24/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

27. Jinak tomu není ani u vylučovací žaloby podané podle ustanovení § 225 insolvenčního zákona, jejímž prostřednictvím se pro poměry insolvenčního řízení s definitivní platností vymezuje příslušnost určitého majetku k majetkové podstatě dlužníka.

28. I v poměrech insolvenční úpravy patří k předpokladům, za nichž může soud vyhovět žalobě o vyloučení majetku z majetkové podstaty podle § 225 odst. 1 insolvenčního zákona (excindační žalobě), ty, jež byly (obdobně) ustaveny judikaturou jako předpoklad úspěšnosti vylučovací žaloby podle § 19 odst. 2 ZKV např. v R 27/2003 nebo v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2003, sp. zn. [29 Odo 604/2001](#), uveřejněném pod číslem 9/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. K těmto předpokladům patří, že:

[1] Označený majetek byl insolvenčním správcem příslušného dlužníka vskutku pojat do soupisu majetkové podstaty dlužníka.

[2] Vylučovací žaloba podaná osobou odlišnou od dlužníka došla soudu nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy této osobě bylo doručeno vyrozumění insolvenčního správce o soupisu majetku, k němuž tato osoba uplatňuje právo vylučující soupis (k tomu dlužno dodat, že osoba, která tvrdí, že označený majetek do majetkové podstaty nepatří, může podat vylučovací žalobu bez ohledu na to, zda jí bylo doručeno vyrozumění o soupisu tohoto majetku do majetkové podstaty dlužníka, což platí i pro poměry dané věci). Legitimace k podání vylučovací žaloby je dána již tím, že věc byla insolvenčním správcem zařazena (zapsána) do soupisu podstaty.

[3] Žalovaným je insolvenční správce.

[4] V době, kdy soud rozhoduje o vyloučení majetku, trvají účinky konkursu a sporný majetek je nadále sepsán v majetkové podstatě (nebyl v mezidobí ze soupisu majetku vyloučen).

[5] Osoba, která se domáhá vyloučení majetku ze soupisu, prokázala nejen to, že tento majetek neměl (nebo ke dni rozhodnutí o žalobě již nemá) být do soupisu zařazen, nýbrž i to, že právo, které vylučovalo zařazení majetku do soupisu, svědčí jí.

29. Poslední z uvedených předpokladů může být podle insolvenční úpravy (oproti zákonu o konkursu a vyrovnání nově) nahrazen (jinak naplněn) též tím, že osoba, která se domáhá vyloučení majetku ze soupisu, prokázala nejen to, že tento majetek neměl (nebo ke dni rozhodnutí o žalobě již nemá) být do soupisu zařazen, nýbrž i to, že „tu je jiný důvod, pro který neměl být majetek zahrnut do soupisu“.

30. Přitom vylučovací žaloba je i v insolvenčních poměrech svou povahou žalobou určovací, naléhavý právní zájem se však u tohoto typu žalob neproказuje (nezkoumá se), neboť plyne přímo z dikce § 225 odst. 1 insolvenčního zákona (srov. pro konkursní poměry k výkladu § 19 odst. 2 ZKV na dané téma rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. [29 Odo 182/2004](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 9, ročníku 2004, pod č. 179, jakož i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2008, sp. zn. [29 Odo 1513/2005](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 3, ročníku 2009, pod č. 36).

31. U určovacích žalob podle § 80 písm. c) o. s. ř. je třeba vždy rozlišovat mezi věcnou legitimací žalobce a naléhavým právním zájmem žalobce na požadovaném určení. Věcnou legitimaci k určení, zda tu právní vztah nebo právo je, či není, má ten, kdo je účasten právního vztahu nebo práva, o něž v řízení jde, nebo jehož právní sféry se sporný právní vztah nebo sporné právo týká (shodně srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2006, sp. zn. [29 Odo 294/2003](#), uveřejněného pod číslem 10/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Ani u zvláštního druhu určovací žaloby, kterou je vylučovací žaloba v insolventci (a obdobně pro dřívější poměry vylučovací žaloba v konkursu vedeném podle zákona o konkursu a vyrovnání), tedy závěr, že naléhavý právní zájem se neproказuje (nezkoumá se), neřeší otázku věcné legitimace žalobce k podání vylučovací žaloby. Pro tu stále platí (i v režimu § 225 odst. 1 insolvenčního zákona co do obou tam zmíněných možností) požadavek, že soupis zasahuje do právní sféry žalobce (vylučovatele), tedy, že právě jeho právní sféry se týká „jiný důvod, pro který neměl být majetek zahrnut do soupisu“.

32. V projednávané věci žalobce důvod, pro který neměly být sporné nemovitosti zahrnuty do soupisu majetkové podstaty dlužníka, dovozoval ze skutečnosti, že tytéž nemovitosti již byly dříve sepsány do konkursní podstaty úpadce (osobního dlužníka žalobce). Nejvyšší soud shodně s odvolacím soudem dospívá k závěru, že samotná existence takového soupisu aktivní věcnou legitimaci žalobce k podání žaloby o vyloučení sporných nemovitostí z majetkové podstaty dlužníka nezakládá.

33. Nejvyšší soud již v R 27/2003 formuloval a odůvodnil závěr, podle kterého práva a povinnosti spojené se soupisem majetku do konkursní podstaty svědčí tomu správci konkursní podstaty, který majetek sepsal jako první. V pořadí druhý soupis týchž nemovitostí neopravňuje správce konkursní podstaty, který takový soupis provedl, k tomu, aby po dobu, kdy trvají účinky v pořadí prvního soupisu, s nemovitostmi nakládal, ani jej nezatěžuje povinností obstarat údržbu a správu sepsaných nemovitostí (k tomu je povolán správce konkursní podstaty, který nemovitosti sepsal jako první). V pořadí druhý soupis sporných nemovitostí tak sám o sobě žádným způsobem neomezuje správce konkursní podstaty, který nemovitosti sepsal jako první, co do jeho možnosti věc držet, užívat, požívat její plody a užitky, popř. tuto věc zpeněžit nebo s ní jinak nakládat. Význam takového druhého soupisu tak lze spatřovat pouze ve spojení se žalobou podle ustanovení § 19 odst. 2 ZKV, již se osoba, která druhý soupis provedla, domáhá vůči správci konkursní podstaty, který věci sepsal jako první, vyloučení těchto věcí z konkursní podstaty.

34. V rozsudku ze dne 27. 4. 2005, sp. zn. [29 Odo 1005/2004](#), uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 7, ročníku 2005, pod č. 113, Nejvyšší soud (navazuje potud na závěry formulované v R 27/2013) dále vysvětlil, že nemá-li v pořadí druhý soupis sporných nemovitostí do konkursní podstaty příslušného úpadce žádný dopad do poměrů správce konkursní podstaty, který věci sepsal jako první, nemůže být tento správce konkursní podstaty ani aktivně věcně legitimován k podání vylučovací žaloby podle ustanovení § 19 odst. 2 ZKV. Rozhodnutí soudu, jímž by bylo takové žalobě vyhověno, by totiž na obsahu a rozsahu jeho práv a povinností k věcem sepsaným do konkursní podstaty ničeho neměnilo (srov. též důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2008, sp. zn. [29 Odo 505/2006](#), uveřejněného v časopise Soudní judikatura číslo 3, ročníku 2009, pod č. 45).

35. Shora uvedené závěry se přitom nepochybně prosadí rovněž v situaci, kdy v pořadí druhý soupis dotčeného majetku nebude učiněn v konkursu vedeném podle zákona o konkursu a vyrovnání, nýbrž (až) v insolvenčním řízení za účinnosti insolvenčního zákona.

36. Pro poměry projednávané věci z výše řečeného plyne, že ani žalobce jako konkursní věřitel, který v konkursu vedeném na majetek úpadce uplatnil právo na oddělené uspokojení své pohledávky z výtěžku zpeněžení sporných nemovitostí, jež správce konkursní podstaty zahrnul jako první do soupisu (konkursní podstaty), nemůže být na svých právech nijak dotčen v pořadí druhým soupisem těchto nemovitostí (do majetkové podstaty dlužníka). Pozdější soupis sporných nemovitostí totiž (za daného stavu) nemůže představovat ani potencionální zásah do právní sféry žalobce, když na jeho postavení odděleného věřitele v konkursním řízení ani na rozsah uspokojení jeho (spornými nemovitostmi zajištěné) pohledávky v konkursu vedeném na majetek úpadce takový soupis žádný dopad nemá. Dokud trvají účinky v pořadí prvního soupisu sporných nemovitostí do konkursní podstaty úpadce, není konkursní podstata úpadce žádným způsobem omezena tím, že tytéž nemovitosti později sepsal do konkursní podstaty nebo jiné majetkové podstaty jiný správce (správce konkursní podstaty, insolvenční správce).

37. Závěr odvolacího soudu, podle kterého žalobce není ve sporu aktivně věcně legitimován, je tedy správný.

38. Jelikož se žalobci prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu správnost rozhodnutí odvolacího soudu zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř. zamítl.